

TISKOVÁ ZPRÁVA
Praha, 3. 4. 2019

7. ročník cen APLAUS zná své vítěze

Cena APLAUS, která se uděluje jednotlivcům a organizacím zasazujícím se o to, aby se lidem s autismem žilo lépe, odtajnila včera na půdě Poslanecké sněmovny své letošní laureáty. Nominován mohl být kdokoli, kdo se zasadil o osvětu v oblasti porozumění autismu, pomáhá lidem s autismem anebo jehož příběh, který má něco společného s autismem, stojí za zveřejnění. Soutěž byla i letos vyhlášena ve 3 kategoriích: Jednotlivci (děti a dospělí), Organizace a Lidé s autismem. Porota složená ze zástupců NAUTIS, odborné veřejnosti zabývající se autismem, partnerských organizací, rodičů a lidí s autismem vybrala z nominací vítěze každé kategorie, výběr byl však velmi náročný, protože všichni nominovaní mají za sebou úsilí a práci, která by si ocenění zasloužila. Slavnostní vyhlášení proběhlo za milé účasti poslance MUDr. Víta Kaňkovského, kterému patří velký dík za možnost uspořádat akci na vzácné půdě Poslanecké sněmovny.

Vítězkou kategorie Jednotlivci se stala třináctiletá studentka pražského gymnázia **Liliana Rašková**. V uplynulém školním roce vytvořila pozoruhodnou školní ročníkovou práci, ve které se zaměřila na nesnadný úkol – převedení vybraných pohádek Hanse Christiana Andersena do piktoqramů. Motivace byla jasná, chtěla vytvořit text takové úrovně, který by byl přístupný lidem s poruchou autistického spektra. Liliana se mohla opřít o zkušenosti, které načerpala v rodině, neboť její sestra tuto diagnózu má. Liliana nejen že vytvářela několik verzí příběhů, ale opakovaně měnila symboliku textu do té podoby, aby co nejlépe vyhovoval kýženému záměru. Výsledkem několikaměsíční píle pak nebyl jen kvalitní výstup v podobě převyprávění dvou pohádek, ale obrovský osobní vklad, který pomohl Lilianě prohloubit vztah k sestře. Poznala totiž, že opravdu záleží na každém detailu (předložce, spojce). Čas strávený se sestrou byl pro ni nejen výzvou ke splnění úkolu, ale především

TISKOVÁ ZPRÁVA

prací na sobě samé. Sestra se pro Lilianu stala nejen partnerem při práci, ale i rádcem, kam výsledek směřovat. Díky společné činnosti mohla Liliana hledat efektivnější komunikační strategie, poznat lépe své možnosti a také přehodnotit vnímání literárního díla. Pro mne jako pedagoga nebyla její ročníková práce jen transliterací textu, ale především důkazem toho, že pokud je člověk vnímavý a zainteresovaný, je jedno, kolik mu je let, protože jeho práce má svou výpovědní hodnotu.

Vítězka kategorie Lidé s autismem **Helena Sommerová** má diagnostikovaný autismus, který v dětství vedl ke spoustě její nepohody přímo u ní, ve škole i v rodině. Helena se snažila v terapii v NAUTIS sama sebe pochopit a smířit se s tím, že v dětství udělala několik nehezkých věcí. V terapii byla v dospívání sama k sobě velmi upřímná a dokázala se smířit sama se sebou. V současné době je Helena již dospělá, pracuje aktivně několik let v SAP, má životního partnera a v životě se jí daří dobře. Helena neskončila s vlastní proměnou sama u sebe, ale snaží se svým životním příběhem aktivně pomoci i jiným lidem s autismem. Sama se začala aktivně zabývat možnostmi terapeutického výcviku. Vystoupila s aktivním příspěvkem o svém životě na konferenci Autismus v praxi a směřuje tak dál k pravidelné pomoci jiným rodinám.

Kategorii Organizace vyhrála pražská **Základní škola Zahrádka**, která je speciální školou pro děti s těžkým kombinovaným postižením a poruchami autistického spektra. Škola má 6 tříd – 5 rehabilitačních a 1 specializovanou třídu pro žáky s PAS. Třídu navštěvuje 5 dětí, o které se stará tým 4 pedagogů. Každý žák třídy má na míru vypracovaný IVVP. V průběhu školního dne se žáci účastní skupinových aktivit třídy a dále absolvují individuální výuku. Zároveň jsou zapojováni do terapií a aktivit denního stacionáře IC Zahrada. Školní den začíná ranní komunikací, pak následuje individuální program, děti chodí do třídičky na vyučování či na muzikoterapii, účastní se aktivit ve své kmenové třídě či jinde v prostorách školy. Každý den mají děti společnou hlavní aktivitu – výtvarnou výchovu, hudebně rytmické cvičení, vířivku a bazén, zpívání u piana, snoezelen, pedagogickopsychologické ježdění, canisterapii, procházky v parku. Školní rok zpestřují výlety, školy v přírodě, divadelní představení,

TISKOVÁ ZPRÁVA

oslavy, společná zpívání, zahradní slavnosti. Škola se stará nejen o děti, ale snaží se ulehčit situaci i rodičům, ve škole funguje i podpůrná skupina pro rodiče dětí s autismem. Problematice autismu se nevěnují jen ve speciální autistické třídě, ale v celé škole. Při vzdělávání žáků ZŠ Zahradka nejsou učitelé zaměřeni jen na to, co dítě vykonává, ale především na to, co dítě prožívá a přijímá, co ho aktivuje, baví, zajímá a jak komunikuje. To vše vytváří ze speciálně pedagogické práce pedagogů školy jedinečný a osobitý proces vzájemného setkávání.

„Cenu APLAUS vnímáme zejména jako poděkování společností i jednotlivcům za to, co přináší lidem s autismem a jejich rodinám. Je to poděkování za jejich práci, aktivity a snahu zlepšit povědomí o autismu či přispět k lepšímu životu lidí s touto diagnózou,“ vysvětlila ředitelka NAUTIS, Ing. Magdalena Thorová.

Cena APLAUS také zahájila každoroční osvětovou kampaň POROZUMĚT AUTISMU. Letošní ročník kampaně získal záštitu primátora hlavního města Prahy, MUDr. Zdeňka Hřiba.

O NAUTIS

Národní ústav pro autismus, z.ú. (NAUTIS) poskytuje širokou nabídku služeb lidem s autismem a lidem kolem nich – tedy rodičům, sourozencům, spolužákům, učitelům, lékařům a dalším odborníkům. Prostřednictvím systému celoživotní podpory poskytuje NAUTIS lidem s autismem takové služby, aby se vzdělávali, užívali si života i pracovali. Aby mohli být co nejvíce samostatní, spokojení a co nejméně osamělí. Aby oni i jejich rodiny žili naplněný život. NAUTIS je největší specializovanou organizací zabývající se péčí o osoby s autismem v České republice. Své zkušenosti a postřehy předává spolupracujícím a partnerským organizacím působícím ve všech krajích ČR s cílem dosáhnout pokrytí kvalitními a komplexními službami pro lidi s poruchou autistického spektra a jejich blízké ve všech regionech naší země. Vzhledem k aktivitám vyvíjených osvětovou činností směrem k odborné i laické veřejnosti, našim

TISKOVÁ ZPRÁVA

zákonodárcům i státní správě, je NAUTIS považován za leadera systémových změn v oblasti péče o osoby s autismem v ČR.

O autismu

Autismus je poruchou vývoje sociální interakce a komunikace. Jde o vrozenou odlišnost ve vývoji a fungování mozku, která způsobuje, že dítě se chová a myslí jinak než jeho vrstevníci. Má potíže v komunikaci, nedokáže adekvátně reagovat na běžné situace. Na druhou stranu v některých oblastech mohou lidé s autismem výrazně převyšovat ostatní, třeba v matematice, jazycích nebo umění. Modelový příklad člověka s diagnózou autismu neexistuje. Stejnou diagnózu sdílí lidé nadprůměrně inteligentní i s mentální retardací, spontánně navazující kontakt i uzavření, klidní i aktivní s poruchami chování. Někteří lidé s touto diagnózou vyžadují speciální vzdělávání a neustálý dohled, jiní žijí samostatně, jsou úspěšní v zaměstnání a vedou spokojený rodinný život. Nicméně u všech lidí s touto diagnózou je vývoj v konkrétních oblastech narušen do té míry, že lze dopad poruchy na člověka a na jeho rodinu považovat za závažný a handicapující.

Kontakt pro média:

Mgr. Linda Skarlandtová
Kordinátor PR a osvěty

Středisko pro rozvoj a vnější vztahy
Národní ústav pro autismus, z.ú. (NAUTIS)
V Holešovičkách 593/1A
182 00 Praha 8
tel.: +420 774 681 727
linda.skarlandtova@nautis.cz
www.nautis.cz